

DECIZIA (PESC) 2023/162 A CONSILIULUI
din 23 ianuarie 2023
privind o misiune a Uniunii Europene în Armenia (EUMA)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 42 alineatul (4) și articolul 43 alineatul (2),

având în vedere propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

- (1) La 6 octombrie 2022, cu ocazia reuniunii comunității politice europene de la Praga, Republica Armenia și Republica Azerbaidjan au confirmat angajamentul lor față de Carta Organizației Națiunilor Unite și față de Declarația de la Alma-Ata din 21 decembrie 1991, în care ambele state își recunosc reciproc integritatea teritorială și suveranitatea.
- (2) Prin scrisoarea primită de Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înalțul Reprezentant”), ministrul de externe al Republicii Armenia a invitat Uniunea să desfășoare o misiune civilă în Armenia în cadrul politicii de securitate și apărare comune (PSAC).
- (3) La 19 ianuarie 2023, Consiliul a aprobat un concept de gestionare a crizelor pentru o posibilă misiune PSAC civilă în Armenia. Ar trebui prin urmare instituită această misiune.
- (4) Comitetul politic și de securitate (COPS) ar trebui să exercite, sub responsabilitatea Consiliului și a Înalțului Reprezentant, controlul politic asupra misiunii PSAC în Armenia, să îi asigure conducerea strategică și să ia deciziile relevante în conformitate cu articolul 38 al treilea paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE).
- (5) Este necesar să se negocieze și să se încheie acorduri internaționale referitoare la statutul unităților și al personalului aflate sub comanda Uniunii și la participarea statelor terțe la misiune.
- (6) Misiunea se va desfășura în contextul unei situații care s-ar putea deteriora și care ar putea aduce atingere realizării obiectivelor acțiunii externe a Uniunii prevăzute la articolul 21 din tratat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Misiune

- (1) Uniunea instituie o misiune civilă a Uniunii Europene în Armenia (EUMA) în cadrul PSAC.
- (2) EUMA face parte din contribuția Uniunii, în calitate de actor imparțial și credibil, la crearea unui mediu sigur și stabil în zonele afectate de conflict din Armenia, în cadrul căruia îmbunătățirea securității umane și normalizarea relațiilor dintre Armenia și Azerbaidjan pe teren vor permite realizarea de noi progrese în direcția unui potențial acord de pace.

Articolul 2

Mandat

- (1) Obiectivul strategic al EUMA este de a contribui la reducerea numărului de incidente din zonele afectate de conflict și din zonele de frontieră din Armenia, de a reduce nivelul riscurilor pentru populația care locuiește în aceste zone și de a contribui astfel la normalizarea relațiilor dintre Armenia și Azerbaidjan pe teren.

- (2) În acest scop, misiunea contribuie la instaurarea unui climat de încredere între Armenia și Azerbaidjan în moduri care să îi susțină credibilitatea ca actor imparțial, prin:
- (a) observarea prin efectuarea de patrulări de rutină și raportarea cu privire la situația de la fața locului și la orice incidente legate de conflict, pentru a asigura cunoașterea detaliată a situației de securitate;
 - (b) contribuția la securitatea umană în zonele afectate de conflict, printre altele prin colectarea de informații prin patrularea ad-hoc și raportarea cu privire la situațiile în care, datorită consecințelor directe sau indirecte ale conflictului, viața și drepturile fundamentale ale omului sunt puse în pericol;
 - (c) pe baza activităților sale în temeiul literelor (a) și (b) și prin prezența sa permanentă și vizibilă pe teren, contribuția la consolidarea încrederii între populațiile din Armenia și Azerbaidjan și, acolo unde este posibil, între autoritățile din aceste țări, în sprijinul păcii și stabilității în regiune.
- (3) Dreptul internațional umanitar, drepturile omului și principiul egalității de gen, protecția civililor și agendele din cadrul Rezoluției Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (RCSONU) 1325 (2000) privind femeile, pacea și securitatea, RCSONU 2250 (2015) privind tineretul, pacea și securitatea și RCSONU 1612 (2005) privind agendele privind copiii și conflictele armate sunt pe deplin și proactiv integrate în planificarea strategică și operațională, în activitățile și în raportarea misiunii.

Articolul 3

Lanțul de comandă și structura

- (1) Misiunea are un lanț de comandă unificat, specific operațiilor de gestionare a crizelor.
- (2) Misiunea are comandamentul în Armenia.
- (3) Misiunea este structurată în conformitate cu documentele sale de planificare.

Articolul 4

Comandantul operației civile

- (1) Directorul general al Capacității civile de planificare și conducere (CPCC) este comandantul operației civile pentru misiune. CPCC este pusă la dispoziția comandantului operației civile în vederea planificării și conducerii misiunii.
- (2) Comandantul operației civile exercită comanda și controlul la nivel strategic asupra misiunii, sub controlul politic și conducerea strategică a COPS și sub autoritatea generală a Înalțului Reprezentant.
- (3) Comandantul operației civile asigură punerea în aplicare corespunzătoare și eficace a deciziilor Consiliului și ale COPS în ceea ce privește conducerea operațiilor, inclusiv prin emiterea de instrucțiuni la nivel strategic șefului misiunii, după caz, și oferindu-i acestuia consiliere și asistență tehnică.
- (4) Comandantul operației civile raportează Consiliului prin intermediul Înalțului Reprezentant.
- (5) Toți membrii personalului detașat rămân în totalitate sub comanda autorităților naționale ale statului care i-a detașat, în conformitate cu normele naționale, a instituției în cauză a Uniunii sau, respectiv, a Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE). Autoritățile respective transferă comandantului operației civile controlul operațional asupra personalului lor.
- (6) Comandantului operației civile îi revine responsabilitatea generală de a asigura îndeplinirea corespunzătoare a obligației de diligență a Uniunii.
- (7) Comandantul operației civile, șefii delegațiilor UE în Armenia și Azerbaidjan și reprezentantul special al Uniunii Europene pentru Caucazul de Sud și criza din Georgia (denumit în continuare „RSUE”) se consultă reciproc, după caz.

*Articolul 5***Şeful misiunii**

- (1) Şeful misiunii îşi asumă responsabilitatea pentru misiune şi exercită comanda şi controlul asupra acesteia în teatrul de operaţii. Şeful misiunii răspunde direct în faţa comandantului operaţiei civile şi acţionează în conformitate cu instrucţiunile acestuia.
- (2) Şeful misiunii este reprezentantul misiunii în sfera sa de competenţă.
- (3) Şeful misiunii exercită responsabilitatea administrativă şi logistică pentru misiune, inclusiv responsabilitatea pentru activele, resursele şi informaţiile puse la dispoziţia misiunii. Şeful misiunii poate delega atribuţii de administrare în materie de personal şi privind chestiuni financiare unor membri ai personalului misiunii, sub responsabilitatea sa globală.
- (4) Şeful misiunii răspunde de controlul disciplinar asupra personalului misiunii. În cazul personalului detaşat, acţiunile disciplinare se exercită de către autorităţile naţionale ale statului care i-a detaşat, în conformitate cu normele naţionale, de către instituţia în cauză a Uniunii sau, respectiv, de către SEAE.
- (5) Şeful Misiunii asigură vizibilitatea adecvată a misiunii.

*Articolul 6***Personalul**

- (1) Misiunea este formată în principal din personal detaşat de statele membre, de instituţiile Uniunii şi de SEAE. Fiecare stat membru, fiecare instituţie a Uniunii, precum şi SEAE suportă cheltuielile aferente personalului pe care l-a detaşat, inclusiv cheltuieli de călătorie spre şi dinspre locul de desfăşurare, salarii, asigurări medicale şi indemnizaţii, altele decât diurnele aplicabile.
- (2) Statul membru, instituţia Uniunii sau, respectiv, SEAE răspunde de soluţionarea oricăror reclamaţii privind detaşarea, fie din partea membrilor pe care i-au detaşat, fie cu privire la aceştia, precum şi de introducerea oricărei acţiuni împotriva persoanelor respective.
- (3) Misiunea poate să recruteze personal internaţional şi local pe bază de contract, în cazul în care funcţiile necesare nu pot fi asigurate de personalul detaşat de statele membre. În mod excepţional, în cazuri justificate corespunzător, dacă nu sunt disponibili candidaţi calificaţi din statele membre, pot fi recrutaţi, pe bază de contract, resortisanţi ai unor state terţe participante, în funcţie de necesităţi.
- (4) Condiţiile de angajare, precum şi drepturile şi obligaţiile personalului internaţional şi local se stabilesc prin contracte încheiate între misiune şi membrii personalului vizaţi.

*Articolul 7***Statutul misiunii şi al personalului acesteia**

Statutul misiunii şi al personalului acesteia, inclusiv, după caz, privilegiile, imunităţile şi alte garanţii necesare pentru executarea şi derularea în bune condiţii a misiunii, fac obiectul unui acord încheiat în temeiul articolului 37 din TUE şi în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 218 din Tratatul privind funcţionarea Uniunii Europene.

*Articolul 8***Controlul politic şi conducerea strategică**

- (1) COPS exercită controlul politic şi conducerea strategică a misiunii sub responsabilitatea Consiliului şi a Înalţului Reprezentant. Consiliul autorizează COPS să ia deciziile relevante în acest sens în conformitate cu articolul 38 al treilea paragraf din TUE. Prezenta autorizare include competenţa de numire a unui şef al misiunii, la propunerea Înalţului Reprezentant, şi competenţa de modificare a planului de operaţii (OPLAN). Competenţele decizionale cu privire la obiectivele şi încheierea misiunii revin în continuare Consiliului. Deciziile COPS privind numirea şefului misiunii se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

- (2) COPS raportează periodic Consiliului.
- (3) COPS primește periodic și atunci când este necesar rapoarte din partea comandantului operației civile și a șefului misiunii cu privire la chestiuni aflate în sfera de competență a acestora.

Articolul 9

Participarea statelor terțe

- (1) Fără a aduce atingere autonomiei decizionale a Uniunii și cadrului instituțional unic al acesteia, statele terțe pot fi invitate să contribuie la misiune cu condiția să își asume cheltuielile care decurg din detașarea de personal, inclusiv salariile, asigurările pentru orice risc, diurnele și cheltuielile de deplasare spre și dinspre Armenia și să contribuie, după caz, la cheltuielile de funcționare a misiunii.
- (2) Statele terțe care contribuie la misiune au aceleași drepturi și obligații ca și statele membre în ceea ce privește gestionarea curentă a misiunii.
- (3) Consiliul autorizează COPS să ia deciziile relevante privind acceptarea contribuțiilor propuse și să instituie un comitet al contribuitorilor.
- (4) Modalitățile detaliate privind participarea statelor terțe fac obiectul unor acorduri încheiate în conformitate cu articolul 37 din TUE și al unor dispoziții tehnice suplimentare, dacă este cazul. În cazul în care Uniunea și un stat terț încheie sau au încheiat un acord privind instituirea unui cadru pentru participarea respectivului stat terț la operațiile Uniunii de gestionare a crizelor, dispozițiile respectivului acord se aplică în contextul misiunii.

Articolul 10

Securitate

- (1) Comandantul operației civile oferă șefului misiunii îndrumări privind planificarea măsurilor de securitate și asigură punerea în aplicare adecvată și eficace a acestora de către misiune în conformitate cu articolul 4.
- (2) Șeful misiunii răspunde de securitatea misiunii și de asigurarea respectării cerințelor minime de securitate aplicabile misiunii, în conformitate cu politica Uniunii privind securitatea personalului cu atribuții operaționale desfășurat în afara Uniunii, în temeiul titlului V din TUE, precum și cu instrumentele conexe acesteia.
- (3) Șeful misiunii este asistat de un ofițer de securitate al misiunii, care se află sub autoritatea șefului misiunii și care menține o relație funcțională strânsă cu SEAE.
- (4) Personalul misiunii urmează un program de instruire obligatorie în domeniul securității înainte de a-și începe exercitarea atribuțiilor, în conformitate cu OPLAN. De asemenea, personalul misiunii urmează periodic, în teatrul de operații, programe de perfecționare organizate de ofițerul de securitate al misiunii.

- (5) Șeful misiunii asigură protecția informațiilor UE clasificate în conformitate cu Decizia 2013/488/UE a Consiliului ⁽¹⁾.

Articolul 11

Celula de supraveghere

Pentru misiune se activează celula de supraveghere.

Articolul 12

Dispoziții juridice

Misiunea are capacitatea de a achiziționa servicii și bunuri, de a încheia contracte și acorduri administrative, de a angaja personal, de a deține conturi bancare, de a dobândi și a înstrăina active și de a-și lichida pasivele, precum și de a fi parte la procedurile juridice, după cum este necesar pentru punerea în aplicare a prezentei decizii.

Articolul 13

Dispoziții financiare

- (1) Valoarea de referință financiară destinată acoperirii cheltuielilor aferente misiunii pentru patru luni de la intrarea în vigoare a prezentei decizii este de 8 103 590,82 EUR. Valoarea de referință financiară pentru orice perioadă ulterioară este hotărâtă de Consiliu.
- (2) Toate cheltuielile sunt gestionate în conformitate cu normele și procedurile aplicabile bugetului general al Uniunii. Participarea persoanelor fizice și juridice la atribuirea unor contracte de achiziții de către misiune este deschisă fără restricții. În plus, nu se aplică nicio regulă de origine pentru bunurile achiziționate de misiune. Cu condiția aprobării de către Comisie, misiunea poate încheia acorduri de natură tehnică privind furnizarea de echipamente, servicii și spații pentru misiune, cu state membre, cu statul-gazdă, cu state terțe participante și cu alți actori internaționali.
- (3) Misiunea răspunde de execuția bugetului său. În acest scop, misiunea semnează un acord cu Comisia. Dispozițiile financiare respectă lanțul de comandă, astfel cum se prevede la articolele 3, 4 și 5, precum și cerințele operaționale ale misiunii.
- (4) Misiunea prezintă Comisiei un raport complet privind activitățile financiare desfășurate în cadrul acordului și este monitorizată de aceasta.
- (5) Cheltuielile legate de misiune sunt eligibile începând cu data adoptării prezentei decizii.

Articolul 14

Mecanismul de consolidare a încrederii

- (1) Misiunea dispune de un mecanism de consolidare a încrederii pentru identificarea și punerea în aplicare a proiectelor în sprijinul sarcinii care îi revine în temeiul articolului 2 alineatul (2) litera (c).
- (2) Această celulă de proiect coordonează, facilitează și furnizează consultanță, după caz, pentru proiectele puse în aplicare de statele membre și statele terțe, sub responsabilitatea acestora, în domenii legate de misiune și în sprijinul obiectivelor acesteia.

⁽¹⁾ Decizia 2013/488/UE a Consiliului din 23 septembrie 2013 privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate (JO L 274, 15.10.2013, p. 1).

(3) Misiunea este autorizată să recurgă la contribuții financiare din partea statelor membre sau a unor state terțe pentru punerea în aplicare a proiectelor identificate care completează în mod coerent celelalte acțiuni ale misiunii, dacă proiectul:

(a) este prevăzut în situația financiară aferentă prezentei decizii; sau

(b) este integrat în cursul mandatului prin intermediul unei modificări a situației financiare, la solicitarea șefului misiunii.

(4) Misiunea încheie un acord cu statele respective, care cuprinde în special procedurile specifice pentru soluționarea oricăror plângeri formulate de părți terțe cu privire la prejudiciile suferite în urma acțiunilor sau omisiunilor misiunii în utilizarea fondurilor furnizate de statele respective. Statele contribuitoare nu pot angaja în niciun caz răspunderea Uniunii sau a Înalțului Reprezentant pentru acțiunile sau omisiunile misiunii în utilizarea fondurilor furnizate de statele respective.

(5) COPS își dă acordul cu privire la acceptarea unei contribuții financiare din partea statelor terțe în beneficiul celulei de proiect.

Articolul 15

Coerența răspunsului Uniunii și coordonarea

(1) Înalțul Reprezentant asigură coerența dintre punerea în aplicare a prezentei decizii și acțiunea externă a Uniunii în general, inclusiv programele de asistență ale Uniunii.

(2) Fără a aduce atingere lanțului de comandă, șeful misiunii acționează în strânsă coordonare cu delegația Uniunii în Armenia și cu RSUE pentru a asigura coerența acțiunii Uniunii în Armenia; în special, șeful misiunii primește orientări politice din partea șefului delegației Uniunii în Armenia cu privire la relațiile cu autoritățile armene și din partea RSUE în ceea ce privește relațiile dintre Armenia și Azerbaidjan.

(3) În plus, fără a aduce atingere lanțului de comandă, șeful misiunii îl informează pe șeful delegației în Azerbaidjan cu privire la activitățile misiunii și îl consultă cu privire la chestiuni relevante pentru Azerbaidjan.

(4) Șeful misiunii se coordonează cu alți actori internaționali prezenți, după caz.

Articolul 16

Comunicarea informațiilor

(1) Înalțul Reprezentant este autorizat să comunice statelor terțe asociate prezentei decizii, în mod corespunzător și în conformitate cu nevoile misiunii, informații UE clasificate până la nivelul „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” generate în scopul misiunii, în conformitate cu Decizia 2013/488/UE.

(2) În caz de nevoie operațională specifică și imediată, Înalțul Reprezentant este, de asemenea, autorizat să comunice statului-gazdă toate informațiile UE clasificate până la nivelul „RESTREINT UE/EU RESTRICTED” generate în scopul misiunii, în conformitate cu Decizia 2013/488/UE. Între Înalțul Reprezentant și autoritățile competente ale statului-gazdă se încheie acorduri în acest scop.

(3) Înalțul Reprezentant este autorizat să comunice statelor terțe asociate la prezenta decizie orice document neclasificat al UE privind deliberările Consiliului referitoare la misiune și care intră sub incidența obligației de secret profesional, în temeiul articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Consiliului ^(*).

^(*) Decizia 2009/937/UE a Consiliului din 1 decembrie 2009 de adoptare a regulamentului său de procedură (JO L 325, 11.12.2009, p. 35).

(4) Înaltul Reprezentant poate delega competențele menționate la alineatele (1)-(3), precum și competența de a încheia acordurile menționate la alineatul (2), unor persoane aflate sub autoritatea sa, comandantului operației civile și șefului misiunii, în conformitate cu secțiunea VII din anexa VI la Decizia 2013/488/UE.

Articolul 17

Lansarea misiunii

(1) Misiunea se lansează printr-o decizie a Consiliului la data recomandată de comandantul operației civile pentru misiune de îndată ce aceasta din urmă a atins capacitatea sa operațională inițială.

(2) Echipa de bază a misiunii face pregătirile necesare pentru a permite misiunii să își atingă capacitatea operațională inițială.

Articolul 18

Intrare în vigoare și durată

(1) Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

(2) Aceasta se aplică pe o perioadă de doi ani de la lansarea misiunii.

(3) COPS efectuează o evaluare strategică a misiunii și a mandatului acesteia la un an de la lansarea misiunii. Cu suficient de mult timp înainte de expirarea prezentei decizii, se efectuează o revizuire strategică a misiunii.

Adoptată la Bruxelles, 23 ianuarie 2023.

Pentru Consiliu

Președintele

J. BORRELL FONTELLES
